

Таблица 18. Срѣденъ брой жители и домакинства на обитаема сграда и срѣденъ брой лица на едно домакинство споредъ преброяванията на 31. XII. 1892 и 1926 год.

Tableau 18. Nombre moyen d'habitants et de ménages par bâtiment habité et nombre moyen de personnes par ménage, d'après le recensement du 31. XII. 1892 et 1926

Градове — Villes	Преброяване на 31. XII. Recensement du 31. XII.					
	1926 год.			1892 год.		
	Срѣденъ брой Nombre moyen		на домак. par ménage	Срѣденъ брой Nombre moyen		на домак. par ménage
	на сграда par bâtiment	лица pers.		на сграда par bâtiment	лица pers.	
дом. mén.	лица pers.	лица pers.	дом. mén.	лица pers.	лица pers.	
София — Sofia	2.3	6.9	3.0	1.5	8.4	5.6
Пловдивъ — Plovdiv	1.7	5.3	3.1	1.4	7.0	4.9
Варна — Varna	1.4	4.4	3.1	1.2	6.1	4.9
Русе — Roussé	1.5	4.7	3.2	1.1	5.7	5.2
Бургазъ — Bourgas	1.9	5.4	2.8	1.3	6.4	5.0
Ст. Загора — St. Zagora	1.4	4.7	3.3	1.3	5.6	4.4
Сливенъ — Sliven	1.2	4.1	3.4	1.1	5.6	4.9
Плѣвенъ — Pléven	1.2	4.5	3.8	1.1	5.7	5.2
Хасково — Haskovo	1.5	5.5	3.1	1.0	5.0	4.8
Шуменъ — Choumen	1.4	4.7	3.4	1.1	5.6	4.8
Пазарджикъ — Pazardjik	1.2	4.8	3.9	1.3	6.1	4.7
Видинъ — Vidin	1.3	4.9	3.9	1.1	5.4	5.0
Враца — Vratsa	1.2	5.8	3.9	1.1	5.3	5.0
Свищовъ — Svichtov	1.3	4.5	3.4	1.1	5.1	4.8
Казанлъкъ — Kazanlik	1.4	4.0	2.9	1.1	4.9	4.4
Габрово — Gabrovo	1.8	5.0	2.7	0.9	4.3	4.6

За икономия на мѣсто и време, за сравнение сж взети само 16 градове и то по-големитѣ. Даденитѣ отъ числата указания, обаче, и извлѣченитѣ заключения могатъ да се отнесатъ къмъ всичкитѣ градове на Царството. Даннитѣ ясно показватъ, че населеността на сградитѣ, ако за такава се приеме срѣдния брой лица на обитаема сграда, съ

течение на времето се намалява. Отъ това правило почти нѣма изключение. Тоя процесъ е още по-големъ, отколкото го сочатъ числата, защото броятъ на голѣмитѣ сгради съ течение на времето, относително взето, се увеличава. Обяснението на тоя фактъ трѣбва да се търси, отъ една страна, въ нарастването културата на населението и нуждата отъ по-комфортенъ животъ, но най-главно той се дължи на намалението състава на домакинството. Вѣчниятъ стремежъ въ това отношение е всѣко домакинство да се настани въ отдѣлно жилище, а, дето може, и въ отдѣлна сграда. Поради много и различни причини, обаче, тоя стремежъ не може да бжде задоволенъ. Нѣщо повече дори, организацията на съвременното общество го разбива като ненуждна илюзия. Даннитѣ показватъ, че процесътъ на събирането на повече домакинства въ една и сжща сграда върви паралелно съ течение на времето. Тоя процесъ се съпътствува отъ съответния такъвъ на раздробяване на домакинствата. За 34 години, между дветѣ отбелязани преброявания, срѣдния съставъ на домакинството въ София отъ 5.6 лица, колкото е било въ края на 1892 г., се е намалилъ на 3.0 лица, почти двойно, въ Пловдивъ респективнитѣ срѣдни сж 4.9 и 3.1, въ Варна — сжщо, въ Русе отъ 5.2 на 3.2 и т. н.

Въ заключение на този пунктъ, въ който се говори за жилищата, помѣщенията и населеността имъ, може да се каже, че последната, като подъ такава се разбира срѣдния брой жители на жилище или помѣщение, намалява заедно съ течение на времето и едновременно съ намалението състава на домакинството.

R é s u m é

Lors du dernier recensement général effectué le 31. XII. 1926, on a recensé en Bulgarie 1,674,088 bâtiments en tout, dont 1,388,690 se trouvent dans les villages et 285,398 dans les villes. Présentées sous forme de pourcentages, ces données montrent que sur 100 bâtiments, 17 sont urbains et 83 ruraux. Il est à remarquer que cette répartition des bâtiments vaut non seulement pour le dernier recensement, mais aussi pour les recensements précédents effectués le 31. XII. 1920, 1910, 1905 et 1900.

En même temps, dans tous les recensements énumérés ci-dessus, la population urbaine avait constitué 20% en moyenne de toute la population.

Ces pourcentages, se distinguant par une stabilité considérable, d'une part entre la population des villes et celle des villages et, de l'autre entre les bâtiments des villes et ceux des villages, permettent de conclure, entre autres, qu'en règle générale les bâtiments des villes sont plus grands que ceux des villages et que dans le premier cas on compte en moyenne plus d'habitants pour un bâtiment. Simultanément, les mêmes

pourcentages font connaître d'une façon générale que les bâtiments des villes, servant seulement d'habitation, sont proportionnellement plus nombreux que ceux des villages, et inversement, les bâtiments servant d'habitation et pour autres buts ainsi que ceux destinés exclusivement à d'autres buts sont, dans les villes, moins nombreux que ceux se trouvant dans les villages. Cela est évident aussi par les chiffres inscrits sur le tableau 2, page 12.

Avant la libération de la Bulgarie on n'a construit qu'un quart des 285,398 bâtiments urbains susmentionnés, et c'est la seconde particularité importante de ces bâtiments. Après la guerre mondiale on a construit de 1921 à 1926, 29% de tous les bâtiments urbains. Ce sont les grandes villes qui se sont renouvelées le plus promptement. Des renseignements détaillés y relatifs sont donnés dans le tableau 3.

En ce qui concerne les dimensions des bâtiments en question, il faut faire remarquer en premier lieu que, comparativement, le plus grand nombre de bâtiments sont construits sur une